

## Hovorna.

### Nová redakce Časopisu.

Do roku 1940 vstupuje náš časopis pod vedením nově ustavené redakce. Ježto dosavadní dlouholetý vedoucí redaktor univ. prof. dr. Frant. Weyr vzdal se funkce redaktora, byl k jeho návrhu zvolen redaktorem dosavadní tajemník redakce doc. dr. Karel Gerlich. K návrhu prof. dra Weyra pak bylo rozhodnuto, aby byla vedle redaktora utvořena redakční rada, složená jak z teoretiků, tak i z praktických právníků. Výbor jednoty k tomu zvolil universitní profesory dra Jana Vážného a dra Vladimíra Vybrala, dále radu nejvyššího soudu Jana Valečka a advokáta dra Methoda Fišera, vesměs dlouholeté spolupracovníky Časopisu, kteří se s nevšední ochotou těchto funkcí ujali.

Již tím, že redakce se účastní vesměs dosavadní spolupracovníci Časopisu, bylo dáno jasně najevo, že na dosavadním směru Časopisu se nic nezměnilo. Dlouholetá vědecká tradice, kterou vytvořil prof. dr. Weyr, bude zachována stejně tak jako dlouholetá tradice Zpráv právnické jednoty moravské, jichž je Časopis nástupcem a které s letošním ročníkem Časopisu tvoří již čtyřicátý devátý ročník právnického časopisu moravské právnické jednoty. -kg.

### **Příslušnost soudu pro povolení exekuce zabavením pohledávky proti poddlužníkovi v cizině a proti poddlužníkovi v Německé říši.**

Zásadně může exekuci povolití buď soud procesní nebo soud exekuční. Nám však jde především o otázku, zda jsou zdejší soudy příslušny podle našeho exekučního řádu k povolení exekuce zabavením pohledávky proti poddlužníkovi v cizině.

§ 18 č. 3 ex. ř. stanoví, že jako exekuční soud jest povolán zakročiti při exekuci na pohledávky, pokud nejsou knihovně zajištěny, ten okresní soud, u kterého má dlužník svůj obecný soud ve sporných věcech a, není-li takového soudu v tuzemsku, ten okresní soud, v jehož obvodu jest bydliště, sídlo nebo pobyt poddlužníka, nebo kdyby nebyly známy nebo v tuzemsku, zástava pro pohledávku zřízená. Je-li takto odůvodněna příslušnost několika zdejších okresních soudů, může si mezi nimi věřitel voliti (§ 6 ex. ř.).

Vůdčí zásadou našeho exekučního řádu jest, že exekuci vykonává exekuční soud zásadně jen ve svém okrese. Výjimky z tohoto pravidla připuštěné je jenom potvrzují, neboť jsou právě jenom výjimkami. Sem patří povolování exekuce procesním soudem místo exekučním a dále povolení a provedení exekuce zabavením pohledávky proti poddlužníkovi, který má své bydliště mimo okres exekučního soudu.

Úkon zabavení, který se provádí doručením platební záповědi k vlastním rukám a proti kterému přísluší poddlužníkovi opravný prostředek rekursu (§ 294 ex. ř.), je úkonem soudní výsosti. Jestliže zákon připouští výjimkou, aby tento úkon vykonal soud i mimo svůj okres, předpokládá vždy, že to bude v tuzemsku. Podle shora citovaného ustanovení § 18 č. 3 ex. ř. nemusí míti ani dlužník bydliště v tuzemsku, stačí, když je zde

má poddlužník anebo je-li tu zřízena zástava. Také z tohoto ustanovení plyne, že pro vydání platební záповědi je příslušným vždy jenom soud toho státu, v němž má poddlužník své bydliště anebo na jehož území byla zřízena zástava. Poněvadž jde o úkon soudní výsosti, nesmí jej soud provésti mimo území státu, jehož soudní výsost tento soud vykonává. Může tedy povolití exekuci zabavením pohledávky proti poddlužníkovi v cizině bydlicímu jen za podmínek § 18 č. 3 ex. ř., že totiž se nalézá v tuzemsku zástava pro pohledávku zřízená. Ale i v tomto případě musí soud omeziti zabavení a veškeré exekuční úkony jen na tuto zástavu, neboť jen ona podléhá jeho soudní výsosti.

Zásada právě vyložená platí též v případech, kdy má soud Protektorátu Čechy a Morava povolití exekuci zabavením pohledávky proti poddlužníkovi, který má své bydliště v Německé říši, avšak mimo Protektorát, neboť zřízením Protektorátu byla tomuto zachována státní výsost (suverenita), zejména v oboru soudnictví. Tato výsost se vztahuje však toliko na území Čech a Moravy. V tomto území může protektorátní soud, jehož příslušnost je dána protektorátní příslušností dlužníka, povolití exekuci zabavením pohledávky i proti poddlužníkovi německé příslušnosti (viz Sdělení č. 8/1940 Věst. min. sprav.). To však nutno vykládati tak, že příslušnost protektorátního soudu je dána jenom tehdy, má-li německý poddlužník své bydliště na území Protektorátu anebo je-li na tomto území zřízena zástava pro pohledávku, neboť jenom na tomto území vykonává protektorátní soud soudní výsost Protektorátu Čechy a Morava.

Správnost tohoto názoru potvrzuje také ustanovení § 9 nařízení k jednotné úpravě exekuce podle titulů v různých právních oblastech Velkoněmecké říše ze dne 16. ledna 1940, Říš. zák. I., str. 176, které stanoví, že pohledávky a jiná majetková práva smí býti u soudu majetku zabaveny jen, když na ostatním území Velkoněmecké říše není dán jiný soud, příslušný pro zabavení.

Naproti tomu německý soud (Amtsgericht nebo Landgericht) v Protektorátě může povolití exekuci zabavením pohledávky proti poddlužníkovi, bydlicímu v Altreichu, Sudetenlandu nebo Ostmarce, neboť tento soud je součástí říšskoněmeckého soudnictví, které vykonává soudní výsost Německé říše na celém říšském území. Je tedy tato otázka zároveň ukázkou praktického účinku dvojí státní suverenity (říšské a protektorátní), vykonávané na území Čech a Moravy, a zároveň dokladem zvláštního právního charakteru státního útvaru, zřízeného jako Protektorát Čechy a Morava.

-kg.